

Utbildningsinspektion i Adolf Fredriks Musikklasser, grundskola årskurs 4–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Adolf Fredriks Musikklasser.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	6
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Adolf Fredriks Musikklasser den 7–9 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion). Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen nästa inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Stockholms kommun och Adolf Fredriks Musikklasser, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Adolf Fredriks Musikklasser intervjuades elever, lärare, skolledning, elevvårdspersonal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurs 4–9. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Adolf Fredriks Musikklasser

Adolf Fredriks Musikklasser	Antal elever
Grundskola	1080

Adolf Fredriks Musikklasser är en grundskola med sång- och körprofil. Sammanlagt har eleverna 4–5 lektioner musik per vecka. Samtliga ämnen, utom engelska och matematik bidrar med tid till musikprofilen. Skolan tar emot elever från hela Stockholms län. Intagning sker genom sång- och gehörspö. Av cirka 1000 sökande antas 180 elever varje år. Cirka 30 procent av eleverna som tas in är pojkar.

Verksamheten vid Adolf Fredriks Musikklasser omfattar grundskola årskurs 4–9. Varje årskurs har sex klasser med 30 elever i varje klass. Lärarna är indelade i sex arbetslag. Dessa är årskursvisa för de yngre åldrarna och blandade för årskurserna 7–9. Dessutom finns det ytterligare ett s.k. elevhälsoteam som arbetar med elever i behov av särskilt stöd. Det arbetar cirka 110 personer på skolan. Verksamheten bedrivs under detta läsår i Försvarshögskolans lokaler på Valhallavägen, då den ordinarie skolan renoveras.

Adolf Fredriks Musikklasser tillhör Norrmalms stadsdel.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Adolf Fredriks Musikklasser och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga skolförfattningar.

Adolf Fredriks Musikklasser når goda resultat när det gäller elevernas kunskaper. Skolan kännetecknas av studiemotiverade elever och hög måluppfyllelse. Skolans musikprofil genomsyrar verksamheten och musikintresset skapar en särskild gemenskap bland eleverna. Eleverna i Adolf Fredriks Musikklasser upplever att de har möjlighet att påverka beslut som rör skolans verksamhet i stort, däremot behöver elevernas möjligheter till inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningen i övrigt förbättras. Elevernas kännedom om utbildningens mål bör förbättras och undervisningen bör i större utsträckning inriktas mot läroplanens mål att sträva mot. Ett medvetet arbete för att tidigt upptäcka elever med särskilda behov sker. Adolf Fredriks ledningsgrupp har påbörjat ett långsiktigt pedagogiskt utvecklingsarbete på skolan. Skolans kvalitetsredovisning bör förbättras så att mål, åtgärder och resultat blir tydliga.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte de krav som ställs på en sådan plan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Kvalitetsredovisningen uppfyller inte författningarnas krav (3 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

- Skolan uppfyller inte författningarnas krav på delaktighet vid upprättandet av kvalitetsredovisningen (4 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör förbättra elevernas kännedom om målen för utbildningen.
- Skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt lärande.
- Skolan bör fortsätta sitt arbete med att stärka elevernas möjlighet att påverka skolans verksamhet, och då framför allt för de äldre eleverna.
- Skolan bör förbättra arbetet med att påverka och stimulera eleverna till att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar i frågor kring normer och värden.
- Skolan bör fortsätta arbetet mot en mera enhetlig syn på kunskap och hur man arbetar med de olika kunskapskvaliteterna.
- Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner bör förbättras avseende innehåll och kvalitet.
- Undervisningen bör generellt bättre anpassas efter elevernas olika förutsättningar.
- Skolan bör förbättra sin information till eleverna vilka bedömningsgrunder som föreligger i undervisningen.
- Skolan bör förstärka arbetet med att analysera orsakerna till elevers behov av särskilt stöd, både ur organisatoriskt och ur pedagogiskt perspektiv samt följa upp vidtagna åtgärder.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen, de nationella kursplanerna och programmålen.

Kunskaper

De nationella ämnesproven i grundskolans årskurs 5 används bland annat för att lärare skall ges stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanernas mål i svenska, matematik och engelska. I nedanstående tabell redovisas resultaten för de nationella ämnesproven under perioden 2005-2006.

Tabell 1. Nationella ämnesprov för åk 5 i Adolf Fredriks Musikklasser. Tabellen anger andelen elever (%) som enligt skolans bedömning uppnått målen i proven.

Ämne	År 2005
Svenska	100
Engelska	100
Matematik	99,4

Källa: Skolans egna uppgifter

Ur tabellen framgår att nästintill alla elever bedöms nå målen enligt de nationella ämnesproven för år 2005. Resultaten för 2006 har inte sammanställts av skolan och kan därmed inte utgöra ett underlag för uppföljning och analys i förbättringsarbetet. Enligt inspektörerna antyder redovisningen av resultaten att skolan når goda resultat vad gäller elevernas kunskaper i ämnena svenska, matematik och engelska i årskurs 5.

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst skall uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. I Adolf Fredriks Musikklasser finns ingen samlad bild av huruvida eleverna i årskurs 5 når dessa mål eller inte. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik, kan skolan inte redogöra för hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas alla ämnen.

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå och att dessa ligger till grund för analys och förbättring av verksamheten i stort. Skolan måste göra en systematisk uppföljning och utvärdering på en övergripande nivå av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen.

De betyg som sätts i slutet av grundskoletiden uttrycker i vad mån eleverna har uppnått de mål som uttrycks i kursplanerna för olika ämnen. Betygsresultat för Adolf Fredriks Musikklasser redovisas i tabell 2. Resultaten är hämtade från Skolverkets statistik.

Tabell 2. Slutbetyg i Adolf Fredriks Musikklasser år 2005 och 2006 enligt statistik från Skolverket.

	Adolf Fredriks Musikklasser		Stockholms Kommun		Riket	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Meritvärde	262,8	270,8	221,3	221,9	206,3	206,8
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	92,9	98,3	75,7	75,1	75,5	76,0
Andel (%) behöriga till nationellt program	99,5	99,4	89,2	90,0	89,2	89,5

Av tabellen framgår att betygen i Adolf Fredriks Musikklasser generellt är betydligt högre både än i kommunen i övrigt och i riket.

Av Skolverkets uppföljningsstatistik framgår att skolans genomsnittliga meritvärde för år 2005/2006 ligger över det förväntade värdet enligt Skolverkets beräkningsmodell SALSA¹. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan når bra kunskapsresultat.

För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, skall kunna ta ansvar för sin egen utbildning krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har.

¹ Skolverkets SALSA-värden för grundskolan anger det förväntade resultatet för en skola eller en kommun. De är beräknade med utgångspunkt i vissa bakgrundsfaktorer som hänför sig till de enskilda elevernas förutsättningar såsom bland annat socioekonomisk bakgrund.

I viss utsträckning delges eleverna i Adolf Fredriks Musikklasser de lokalt konkretiserade kursplanemålen av sina klasslärare i logg- och skoldagböcker i årskurserna 4–6. I övrigt får eleverna reda på målen av sina lärare i de enskilda ämnena. I samtal och intervjuer framkommer dock att många elever inte är helt säkra på om de fått mål respektive betygskriterier presenterade för sig och de kan inte heller redogöra för några mål. Inspektörerna bedömer att Adolf Fredriks Musikklasser bör förbättra elevernas kännedom om målen för utbildningen.

Normer och värden

Enligt läroplanen skall skolan sträva efter att varje elev successivt utövar ett allt större inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Eleverna kan påverka skolans verksamhet genom tio olika råd. (IT, bibliotek, design, disko, vårfest etc.) De väljer själva vilket råd de vill delta i. Varje råd väljer en ordförande och sekreterare. Ordförande från respektive råd bildar en rådsstyrelse som har kontakt med skolledningen. Ett av dessa råd är elevrådet. Elevrådsstyrelsen, med två representanter från varje råd, fungerar som samordnare av de olika råden. I varje klass finns även klassråd. Eleverna kunde genom råden exempelvis påverka inköp av böcker till biblioteket. Inspektörerna fick av eleverna bilden att klassråden fungerar mycket olika på skolan. Elever i årskurserna 4–6 förmedlade i intervjuer och samtal att klassråden var tillfällen där de hade möjlighet att påverka i exempelvis planering av klassresa. Eleverna i årskurserna 7–9 upplevde klassråden som oorganiserade och stökiga och hade få exempel att framföra där de hade haft ett reellt inflytande på verksamheten. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan bör fortsätta sitt arbete med att stärka elevernas möjligheter att påverka skolans verksamhet, och då framför allt för de äldre eleverna. Vid inspektörernas intervjuer och samtal med elever framkommer att möjligheten att påverka undervisningen varierar starkt mellan lärare. En vanlig uppfattning hos eleverna är dock att innehåll och arbetssätt oftast är fastlagt av läraren innan lektionerna börjar. Inspektörerna bedömer att elevernas möjligheter till inflytande på undervisningen bör förbättras.

I läroplanen anges att skolan skall främja respekt och förståelse för andra människor, förmåga till inlevelse samt respekt och omsorg om såväl närmiljön som miljö i ett vidare perspektiv. Resultatet av ett sådant värdegrundsarbete kan vara svårt att mäta. Ett tecken på resultat kan emellertid vara hur eleverna förhåller sig i skolmiljön. En annan kan vara enkätundersökningar som regelbundet genomförs med eleverna. Inspektörerna kunde vid lektionsbesök se ett respektfullt förhållningssätt mellan elever och mellan elev och vuxen. Eleverna uppger att de vanligen trivs och att de uppskattar sina lärare. I klassrummen för årskurserna 7–9 och gemensamma utrymmen är klottret påtagligt. Eleverna menade vid intervjuer att de vuxna inte uppmärksammar detta i tillräcklig utsträckning och att vuxna har olika toleransnivåer för vad som är acceptabelt eller ej. Eleverna påtalade att det förekommer menande blickar och gester under vissa lektioner. I skolan har man två kamratstödjare i varje klass. Dessa träffas regelbundet och fungerar enligt eleverna bra i årskurs 4–6, men sämre i årskurs 7–9. Inspektionen visar att Adolf Fredriks Musikklasser inte på något systematiskt sätt gör bedömningar av måluppfyllelsen beträffande normer och värden. Inspektörerna bedömer därför att skolan bör förbättra sitt värdegrundsarbete och säkerställa resultaten av arbetet med normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Arbetsmiljö och delaktighet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitets-säkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

I läroplanen uttrycks att eleverna skall få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Där står också att inflytandet ska öka med stigande ålder. Inspektörerna har noterat stora skillnader mellan skolans lärare vad gäller elevernas möjligheter att delta i planeringen av undervisningen. Några lärare diskuterar kontinuerligt val av arbetssätt och undervisningens innehåll med eleverna och ger dem möjligheter att bidra med synpunkter och förslag, medan andra lärare företrädesvis utgår från sin egen planering alternativt följer den arbetsgång som anges i olika läromedel. Flertalet av de elever som inspektörerna möter i inspektionen framhåller att det är lärarna som till största delen bestämmer undervisningens innehåll och utformning. Elever och föräldrar uttrycker att eleverna periodvis känner stora prestationskrav och en frustration över att inte kunna påverka sin studiesituation. Lärarna anser i övrigt att de flesta eleverna i Adolf Fredriks Musikklasser tar stort ansvar för sina egna studier. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt lärande.

Enligt läroplanen ska skolan aktivt och medvetet påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till praktisk handling. Adolf Fredriks musikklasser ger sina elever möjlighet till att påverka skolans verksamhet genom sina olika råd. Se även kapitel Resultat och under rubriken Normer och värden. Adolf Fredriks musikklasser initierar och arbetar med etiska frågor under klassrådstitid. Några lärare delar klassen i pojk- och flickgrupper. På skolan finns dock ingen övergripande strategi eller diskussion kring hur frågor runt normer och värden skall ges utrymme i undervisningen. Det framkommer också i inspektionen att värdegrundsfrågor ges litet utrymme i vissa ämnen och hos en del lärare. Inspektörerna bedömer att arbetet med att påverka och stimulera eleverna till att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar i frågor kring normer och värden bör förbättras.

Inspektörerna vill påpeka att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. En sådan likabehandlingsplan som skall enligt författningarna upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Adolf Fredriks Musikklasser har under hösten 2005 färdigställt en likabehandlingsplan. Denna har tagits fram under medverkan av kamratstöd-jarna som därefter presenterat planen för samtliga elever under klassrådstitid. Lika-behandlingsplanen har förankrats hos personal och vårdnadshavare.

Varje vårdnadshavare har tillsammans med sitt barn skrivit under att man har tagit del av likabehandlingsplanen. Likabehandlingsplanen skall innehålla en beskrivning över det arbete som görs på skolan, rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling, dokumentationens utformning samt ansvarsfördelning mellan rektor och övriga ansvariga. Den skall även dateras. Inspektörerna bedömer att Adolf Fredriks Musikklasser saknar en likabehandlingsplan som motsvarar förordningens krav, vilket måste åtgärdas.

Enligt läroplanens föreskrifter skall skolan samarbeta med vårdnadshavare för att utveckla skolans innehåll och verksamhet samt för att skapa de bästa förutsättningarna för barns och ungdomars utveckling och lärande. Adolf Fredriks Musikklasser har enligt rektor en mycket aktiv föräldraförening som stödjer skolans verksamhet på olika sätt. Föräldrarna uppger sig vara nöjda med informationen kring skolans verksamhet och sitt barns kunskapsutveckling samt samverkan med skolläddningen. I varje klass finns det ett föräldraombud som representerar klassen i föräldraföreningen och i klasserna är föräldrar indelade i ansvarsgrupper som bistår elever och lärare i den omfattande konsertverksamheten. Inspektörerna bedömer att Adolf Fredriks Musikklasser har goda samverkansformer med elevernas föräldrar.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Skolan skall enligt läroplanen sträva efter att eleverna lär sig att utforska, lära och arbeta både självständigt och tillsammans med andra. Lärarna skall vidare sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i olika former. Inspektörerna kunde vid inspektionsbesök se att det varierade mellan klasserna hur eleverna stimulerades till delaktighet och till att utveckla tilliten till sin egen förmåga och själv formulera ståndpunkter och pröva dessa. Inspektörerna såg även flera exempel på undervisning som till stor del var lärarstyrd och som inte gav något större utrymme för elevernas frågor och reflektioner. Detta var särskilt förekommande i de högre årskurserna.

I Adolf Fredriks Musikklassers verksamhet kan inspektörerna urskilja tre delar; den musikaliska verksamheten, undervisning i årskurserna 4–6 samt i årskurserna 7–9. Vid intervjuer med lärare framkom det att ämnesintegration inte är så vanligt på skolan, inte heller med profilämnet musik. I musikämnet integreras teori och praktik. Undervisningen har en tydlig progression och varje elev är en del i ett större sammanhang. Resultatet blir tydligt i den avslutande konserten. I årskurserna 4–6 samarbetar klasserna tillsammans även i övriga ämnen med sin körklass d.v.s. den parallellklass som de arrangerar en konsert tillsammans med. Lärarna i dessa klasser undervisar även i varandras klasser. I årskurserna 7–9 bedrivs ämnesundervisning. Inspektörerna bedömer att skolan bör skapa bättre förutsättningar för en kunskapssyn och syn på lärande som uttrycks i läroplanen.

Individanpassning och stöd

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Vid detta samtal skall läraren i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner.

Vid inspektionstillfället hade alla elever individuella utvecklingsplaner och skolan har i sin verksamhetsplan betonat vikten av dessa för ökad måluppfyllelse.

De individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av fungerar enligt inspektörernas bedömning snarare som underlagsdokumentation än som utvecklingsplaner. De innehåller konkreta uppnåendemål för samtliga ämnen men saknar framåtsyftande långsiktiga och kortsiktiga mål för elevens utveckling inom ett fåtal övergripande målområden. Enligt inspektörernas bedömning bör skolans arbete med de individuella utvecklingsplanerna förbättras avseende innehåll och kvalitet.

I läroplanen står det att läraren skall utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande, stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan, ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel, stimulera, handleda och ge särskilt stöd till elever som har svårigheter. Det grundläggande elevvårdsarbetet sker i arbetslagen, där man försöker hitta lösningar för den enskilde eleven inom arbetslaget. Åtgärdsprogram upprättas av klasslärare, specialpedagog och förälder. Specialpedagogen hjälper elever med speciella behov när behovet är identifierat samt fungerar även som handledare till klasslärare när de önskar. Skolan har, enligt stödteamet, en medveten strategi att lägga en stor del av stödresurserna på de yngre åldrarna. Specialpedagoger och klasslärare utför olika tester samt observerar årskurs fyra för att möta de behov av stöd som finns hos eleverna samt för att så tidigt som möjligt sätta in adekvata åtgärder. Vid lektionsbesök kunde inspektörerna se en viss individanpassning av arbetsuppgifter och arbetsmaterial i klasserna, men mestadels arbetade eleverna med samma uppgifter, oftast utifrån samma bok. Eleverna berättade också att man kunde arbeta vidare med fördjupningsuppgifter när man blev klar. Inspektörerna såg få exempel på individuellt utvalda läromedel för eleverna. Inspektörerna bedömer att specialpedagoger och lärare bedriver ett gott elevvårdsarbete, men att undervisningen generellt bör bättre anpassas efter elevernas olika förutsättningar.

Utvärdering av lärande, bedömning och betygssättning

Läraren skall enligt läroplanen, utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och hemmen samt informera rektorn. Inspektionen visar att lärarna vid Adolf Fredriks Musikklasser följer sina elevers kunskapsutveckling och föräldrar och elever informeras vid utvecklingssamtalet. Föräldrar uppger att de är nöjda med den information de får. Inspektionen visar vidare att lärarna diskuterar bedömnings- och betygsfrågor i arbetslag och i stadsdelens ämnesnätverk. Lärarna analyserar resultaten av de nationella proven i årskurs 5 i arbetslaget och i årskurs 9 i ämneslaget, dock sker inte detta på skolledningsnivå. Skolan har utarbetat lokalt konkretiserade kursplaner (arbetsplaner) i samtliga årskurser där kursplanemål, metod, utvärdering och resursbehov finns beskrivna. Betygskriterier finns formulerade för årskurs 8 och 9. Dock kunde inspektörerna märka att eleverna i varierad utsträckning hade kännedom om vilka betygskriterier som gäller i de olika ämnena samt även uttryckte en osäkerhet över vad lärarna bedömde i deras ämne.

Angående bristande medvetenhet om målen se även under kapitlet Resultat och rubriken Normer och värden. Inspektörerna bedömer att lärarna bör förbättra sin information till eleverna om de bedömningsgrunder som föreligger i undervisningen.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt författningarna har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Varje skola skall årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Denna ska innehålla en bedömning av i vilken mån målen för utbildningen har uppnåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta om målen inte har uppnåtts.

Adolf Fredriks Musikklasser har en verksamhetsplan, som uppges motsvara skolans arbetsplan för 2006 och en kvalitetsredovisning för 2005. Kvalitetsredovisningen är skriven utifrån anvisningar från stadsdelen och innehåller en beskrivning av de åtgärder som gjorts under året med utgångspunkt i de kommunala mål som stadsdelen formulerat. Däremot saknas en uppföljning gentemot de nationella målen. I kvalitetsredovisningen är det svårt att se hur kvalitetsarbetet bygger på en kedja där mål – genomförande – uppföljning – analys – åtgärder länkas samman och där man kan se en koppling till verksamhetsplanen. Exempelvis saknas analys av och förslag till åtgärder kring arbetet med normer och värden, delaktigheten av det egna lärandet samt måluppfyllelsen i de olika ämnena. I övrigt bör nämnas att Adolf Fredriks Musikskola utför kvalitetsarbete under läsåret i form av lärarenkäter och elevenkäter, brukarundersökning samt utvärderingar i arbetslagen och ämneslagen. Inspektörerna bedömer att skolans kvalitetsredovisning måste förbättras och omfattas av alla och utformas så att de nationella målen, skolans resultat och åtgärder blir tydliga. Inspektörerna vill också påpeka att från och med 2006 års kvalitetsredovisning skall kvalitetsredovisningen tas fram i samarbete med personal, föräldrar och elever.

Ledning och intern kommunikation

Den som är rektor skall ha pedagogisk insikt, förvärvat genom utbildning och erfarenhet. Särskilt skall rektorn verka för att utbildningen utvecklas, och han/hon har en särställning när det gäller att garantera elevernas rättssäkerhet. För att utöva sitt ledarskap enligt skollagen skall rektorn hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. Adolf Fredriks Musikklasser leds av en rektor samt två biträdande rektorer. Dessa bildar skolans ledningsgrupp. De biträdande rektorerna ansvarar dels för den musikaliska verksamheten dels för arbetsuppgifter i samband med elevvården. Rektor har det övergripande administrativa och pedagogiska ansvaret samt huvudansvaret för elevvårdsarbetet. Skolans sju arbetslag leds av varsin arbetslagsledare.

Genom arbetslagsledarna samt genom verksamhetsbesök håller rektor sig förtrogen med verksamheten. Ledningsgruppen har påbörjat ett pedagogiskt utvecklingsarbete i enlighet med rådande läroplan. Samtliga lärare har gått arbetslagsutbildning med syfte att stärka arbetslagen på skolan och tillsammans med sitt arbetslag skrivit en arbetslagsdeklaration. Dessutom har Adolf Fredriks Musikklasser inlett ett femårigt utvecklingsarbete med Karlstad universitet.

Övriga utvecklingsområden är bl.a. elevdelaktighet, implementering av lokalt konkretiserade arbetsplaner och en gemensam tolkning av betygskriterierna. Inspektörerna bedömer att rektorn är förtrogen med verksamheten och att han tillsammans med övrig skolledning utövar ett medvetet pedagogiskt ledarskap.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Adolf Fredrik musikklasser är en av Stockholms Stads kommunövergripande profilsolor, och elever antas till Adolf Fredriks musikklasser efter antagningsprov i sång och gehör. I skollagen finns grundläggande bestämmelser som slår fast att alla barn och ungdomar skall ha lika tillgång till utbildning i det offentliga skolväsendet för barn och ungdom, och att utbildningen inom varje skolform skall vara likvärdig, varhelst den anordnas. Detta innebär att skolor inte får använda sig av ett urvalsförfarande, exempelvis lottning, intervjuer eller intyg från lärare om social kompetens eller liknande.

Inträdesprov i ämnena dans och musik har emellertid sedan länge förekommit i vissa kommunala skolor, och Skolverkets tidigare ställningstaganden medger att i de fall en utbildning kräver att de sökande har speciella färdigheter i musik, dans, bild och idrott skall hänsyn kunna tas till färdighetsprov i dessa ämnen. Färdighetsprov i andra ämnen eller intervjuer får inte utgöra underlag för antagning. Inspektörerna gör bedömningen att antagningsproven till Adolf Fredriks musikklasser är förenliga med Skolverkets tidigare ställningstaganden, och därmed kan godtas.

Enligt skollagen skall utbildningen vara avgiftsfri. I Adolf Fredriks Musikklasser är körresor ett återkommande inslag. Dessa har medfört ansevärda kostnader för eleverna med efterföljande reaktioner från föräldrar. Vid intervju med skolledningen framkom att frågan har diskuterats i föräldraföreningen och en ny strategi om begränsningar av resor nu finns på skolan. Skolledning, lärare och föräldrar är nu eniga om att årskurserna 4–6 ska göra en resa inom Sverige samt årskurserna 7–9 en resa inom Europa. Kostnaderna kommer skolan att stå för. Inspektörerna ser därmed ingen anledning att ytterligare kommentera denna fråga.

Personal

Enligt grundskoleförordningen skall skolans lärare ha en utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Lärarna i Adolf Fredriks Musikklasser har samtliga pedagogisk högskoleutbildning och många lärare har en lång yrkeserfarenhet. Skolan ger möjlighet till gemensam och individuell kompetensutveckling för lärare. Varje lärare kan under medarbetarsamtal framföra önskemål angående den egna kompetensutvecklingen.

Inspektörerna bedömer att skolans lärare har pedagogisk utbildning för den undervisning de huvudsakligen bedriver och att de får kompetensutveckling utifrån skolans behov.

Materiella resurser

Under rubriken ”Materiella resurser” har inspektörerna granskat tillgång till läromedel, användning av datorer, lokaler och skolbibliotek. Inspektörerna har vidare bedömt att skolans materiella resurser i övrigt ger förutsättningar för en ändamålsenlig undervisning.

Datum	Ort
2007-06-20	Stockholm

Marita Bergman

Bertil Karlhager